

Svetový deň duševného vlastníctva patrí tento rok ženám

Pred pár týždňami médiami prebehla informácia, že ocenenie vedec roka za 25 rokov nezískala žiadna žena. V jediných troch rokoch, kedy bola špeciálna kategória vedkyňa roka, boli ocenené tri ženy, ktoré súťažili proti iným ženám.

Predtým, ako sa zamyslíme, či je vôbec podstatné, či sa ocenenie volá vedec alebo vedkyňa roka, mali by sme si uvedomiť, že práve používanie rodovo nevyváženého jazyka v nás posilňuje tendenciu predstaviť si pod mužským rodovým označením muža. Je to tak. Keď niekto povie manažér, predstaví si muža, keď povie riaditeľ, predstaví si muža, keď sa povie sudca, predstavíme si muža. A práve to je možno problémom. Lukratívne, vysoko spoločensky hodnotené pozície automaticky aj podprahovo používaním rodovo nevyváženého jazyka podsúvame mužom.

Mňa sa raz jedna kolegyňa opýtala, prečo nasilu upozorňujem na umelo vytvorené ženské tvary pomenovaní. Pochopila, až keď som jej vysvetlila, že práve ľubozvučná slovenčina pozná ženské tvary, ako učiteľka, právnička, profesorka, sudkyňa, vedkyňa, biologička, geografka, inžinierka, a je na škodu veci ich nepoužívať. Tieto tvary v našom jazyku existujú, nie je to výmysel dnešnej doby, ale je na nás, aby sme ich začali prirodzene a častejšie používať v bežnom hovorenom jazyku.

Úrad priemyselného vlastníctva SR zamestnáva 85 žien a 33 mužov. Čo môžeme urobiť ako ústredný orgán štátnej správy v bežnej každodennosti pre ženské zamestnankyne? Môžeme dlhodobo zbierať dáta, zameriavať sa na potreby žien v práci a reflektovať na ne vnútornou politikou, zaviesť rodovo citlivý jazyk v bežnej komunikácii, mať pohyblivý pracovný čas pomáhajúci najmä matkám s malými deťmi, ale aj účelovo hľadať a podporovať vzory – nebát sa ukazo-

vať úspechy žien a verejne ich prezentovať. Som hrdá na to, že mnohé zo spomínaného už úrad má vo vnútornej agende zaužívané. Čo by sme ešte mohli urobiť navyše, je podpora a motivácia mužských kolegov, aby sa nebáli byť plnohodnotnými otcami a vyskúšali si ísť na materskú dovolenku, ako to urobil aj môj manžel, ktorý toto obdobie života spätne hodnotí ako najťažšie v jeho živote. Je to jedna z ciest, ako umožniť ženám, vedkyniam a odborným pracovníčkam, pokračovať v rozbehnutej kariére.

Ženy je potrebné podporovať a motivovať aj slovne, pretože mnohé z nás si napriek talentu a jedinečným schopnostiam neveríme. Úspešné ženské príklady vedia byť inšpiráciou pre iné ženy. Veda predsa vychádza z univerzálnej zvedavosti, ktorá z nás robí ľudí a kladie otázky spoločné nám všetkým bez ohľadu na rod.

Vážené čitateľky a čitatelia, predstavujem vám ďalšie číslo časopisu Duševné vlastníctvo. Autorkami nosných štúdií sú ženy a zamerali sme sa aj na slovenské vynálezkyne a vyspovedali sme úspešnú slovenskú architektku pôsobiacu v zahraničí. Aj toto číslo časopisu je dôkazom, že ženy sú plnohodnotnou súčasťou spoločnosti.

Tešíme sa na stretnutie pri ďalšom čísle.

*Mgr. Diana Javorčíková
generálna tajomníčka
služobného úradu*